Gemeente Bergen op Zoom

RMD25-0003

Raadsmededeling

Datum	11 februari 2025	Nr.	RMD25-0003
Van	Het college van B&W	Contactpersoon: de heer S.C.E.A. van Erk Email: s.vanerk@bergenopzoom.nl	
Aan	De raads- en burgerleden		
Portefeuillehouder(s)	Dhr. J.A.A. Pals		
Onderwerp	Geactualiseerd financieel beeld in aanloop naar Beleidskader 2026	Doel	☑ Oordeelsvorming/Peilen van gevoelens ☐ Zienswijzen/wensen en bedenkingen

Mededeling

Geachte leden van de raad,

Op 7 november 2024 heeft u de Begroting 2025 vastgesteld .Financieel gezien blijven de vooruitzichten onzeker en aan verandering onderhevig. Eerder heeft de gemeenteraad aangegeven vroegtijdig betrokken te willen worden bij de totstandkoming van het beleidskader. Om samen oplossingen te vinden voor de tekorten vanaf 2026 en het structurele begrotingssaldo op orde te brengen, heeft u bij de vaststelling van de begroting (RVB24-0076) besloten een raadsmededeling te willen ontvangen met het actuele financiële beeld. De bespreking hiervan kan worden meegenomen in de opstelling van het beleidskader. Ook wij vinden het waardevol om eerst de gemeenteraad te horen alvorens wij zelf keuzes voorbereiden.

Met deze raadsmededeling geven wij u een geactualiseerd inzicht in de financiële opgave en nodigen wij u uit om richtinggevende uitspraken te doen over te nemen maatregelen om te komen tot een structureel sluitende Begroting 2026. Onder andere landelijke ontwikkelingen, zoals de hervormingsagenda Jeugd, kunnen dit beeld nog beïnvloeden. Indien nodig zullen wij aanvullende informatie op een later moment nazenden.

Actueel financieel beeld

Sinds de vaststelling van de Begroting 2025 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die invloed hebben op het financieel beeld van de begroting:

Bedragen x 1.000 euro	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Begroting 2025-2028 (RVB24-0076)	1.042	-5.869	-5.848	-6.511
Amendement 'Doorbraak transitie Sociaal Domein'	-1.500			
Vastgestelde begroting 2025-2028	**-458**	**-5.869**	**-5.848**	**-6.511**
Septembercirculaire 2024 (RVB-0078)	1.109	1.149	1.168	1.166
Bijgestelde begroting 2025-2028	**651**	**-4.720**	**-4.680**	**-5.345**
Decembercirculaire 2024 (zie voor specificatie bijlage 1)	374	354	592	822
Regeling reiskosten	-	-330	-330	-330
Uitvoeringsagenda Pijlervisie Sociaal & Veilig	PM	PM	PM	PM
Actualisatie onderhoudsvoorzieningen openbare ruimte	PM	PM	PM	PM

Overige ontwikkelingen Beleidskader 2026	PM	PM	PM	PM
Actueel financieel beeld d.d. 1 februari 2025	**1.025**	**-4.696**	**-4.418**	**-4.853**
Incidenteel begrotingssaldo	-3.072	-1.737	-2.823	-2.823
Structureel begrotingssaldo	4.097	-2.959	-1.595	-2.030
Actueel financieel beeld d.d. 1 februari 2025	**1.025**	**-4.696**	**-4.418**	**-4.853**

Het actueel financieel beeld is minder negatief dan bij de begroting 2025-2028, maar vanaf 2026 zijn de cijfers nog steeds niet rooskleurig.

Het geactualiseerde financiële beeld heeft ook te maken met verschillende onzekerheden, die de komende periode nog van invloed kunnen zijn. Hierbij valt te denken aan onder andere:
- Actualisatie benodigde middelen onderhoudsvoorzieningen openbare ruimte;
- De stijgende kosten binnen het sociaal domein, met name binnen de Wmo en de jeugdzorg, blijven lastig voorspelbaar. Daarnaast brengt de hervormingsagenda jeugd nog steeds de nodige financiële onzekerheden;
- Structurele effecten jaarrekening 2024 en 1e Concernbericht 2025;
- Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen (o.a. in relatie tot de motie RMO24-0018);
- Landelijke ontwikkelingen: Wijzigingen in het gemeentefonds, de hervormingsagenda Jeugd, herverdeling van middelen of kabinetsbeleid kunnen de inkomsten en uitgaven van de gemeente beïnvloeden;
- Economie en inflatie: De ontwikkeling van de economie en inflatie kunnen druk zetten op de begroting en geplande investeringen.

Mede gezien deze onzekerheden blijven wij het financiële beeld volgen en presenteren wij bij het Beleidskader 2026 een verdere actualisatie van de financiële situatie.

De financiële kengetallen zijn, gezien de beperkte afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025, op dit moment niet geactualiseerd. Voor de volledigheid zijn de financiële kengetallen Begroting 2025 in bijlage 2 opgenomen. Vorig jaar ontving u van ons een set met informatie om de beïnvloedbare budgetten binnen de begroting nader te duiden. Het betreft de raadsinformatiebrief *'Informatieset beïnvloedbare budgetten'* (U24-005703) van 25-6-2024. U kunt onder andere deze informatie, naast de begroting 2025, gebruiken als achtergrond informatie.

<u>Nog te realiseren taakstellingen</u>
Naast het actueel financieel beeld is het van belang om ook stil te staan bij de nog te realiseren taakstellingen, die van invloed zijn op de financiële realisatie van de begroting. Als deze taakstellingen (deels) niet gerealiseerd worden, wordt het actueel financieel beeld negatiever en komt het begrotingssaldo verder onder druk te staan. Ook de provincie heeft in haar toezichtoordeel over de begroting 2025-2028 benadrukt dat de taakstellingen in de begroting 2026-2029 concreet uitgewerkt en gerealiseerd moeten zijn. Dit versterkt de noodzaak om tot realisatie van de taakstellingen te komen:

Nog te realiseren taakstellingen	***Bedragen x 1.000 euro***	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Programma 1					
Vastgoed		212	212	212	212
Programma 4					
Evenementen		55	55	55	55
Programma 6					
BC Sport		462	462	462	462
BC CKB		700	302	302	302

BC Markiezenhof	600	383	383	383
Programma 7				
Algemene taakstelling programma 7		1.500	1.500	1.500
Algemeen				
Overhead in relatie tot BC CKB en BC Markiezenhof	342	342	342	342
Restformatie, wordt verrekend binnen de loonsom	280	280	280	280
Totaal	**2.651**	**3.535**	**3.535**	**3.535**

Peilen van uw gevoelens
Het actueel financieel beeld laat zien dat er vanaf 2026 nog structurele tekorten zijn. Dit betekent dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de begroting structureel sluitend te krijgen vanaf 2026. Om gezamenlijk tot een gedegen en gedragen aanpak te komen, verzoeken wij u om in gesprek te gaan over de te hanteren uitgangspunten en prioriteiten. We betrekken de gevoelens van de raad bij het opstellen van het Beleidskader 2026.

Mogelijke algemeen te hanteren uitgangspunten:
- Een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarbij jaarschijf 2026 structureel sluitend is;
- De pijlervisies (Omgevingsvisie, visie op Dienstverlening, de Economische visie en de visie Sociaal & Veilig) vormen een richtinggevend kader, waarbij financiële en bestuurlijke prioriteiten aanvullende afwegingscriteria zijn;
- Impact op kwetsbare groepen wordt zoveel mogelijk voorkomen;
- Nieuw beleid of aanpassing van beleid wordt financieel binnen het programma opgevangen door ombuiging van bestaand beleid (‘oud voor nieuw’);
- Bestaande taakstellingen worden gerealiseerd;
- Toevoeging van 3 miljoen euro aan algemene reserve blijft in stand;
- Structurele lasten worden gedekt door structurele baten;
- Financiële meevallers komen ten gunste van de algemene middelen;
- Gemeentelijke tarieven en heffingen zijn kostendekkend;
- Budgetten worden niet standaard geïndexeerd. Indexbudget wordt apart gezet en op basis van onderbouwing toegewezen (‘stelpost indexatie’);
- De organisatiekosten zijn afhankelijk van inhoudelijke beleidskeuzes. Als bepaalde taken worden verminderd, versoberd of anderszins, worden de daarbij behorende organisatiekosten aangepast.

Hoe te komen tot een structureel sluitende begroting (‘knoppen om aan te draaien’)
- Wettelijke-taken waar mogelijk versoberen of niet-wettelijke taken schrappen of afbouwen;
- Plaatselijke beleidsvrijheid versoberen (bijvoorbeeld versoberen van subsidies);
- Voorzieningenniveau voor de inwoner omlaag brengen (bijvoorbeeld kwaliteitsniveau openbare ruimte of sportvoorzieningen);
- Verhogen inkomsten (bijvoorbeeld door verhoging van belastingen of leges).

Bij het zoeken naar oplossingen om het begrotingstekort terug te dringen, kan het wenselijk zijn om bepaalde onderdelen van de begroting te ontzien. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer binnen specifieke programma’s nog taakstellingen gerealiseerd moeten worden (zoals bij programma 6 Sport, cultuur en recreatie en 7 Wmo en Jeugd), of wanneer u, gezien het belang, geen maatregelen wil nemen binnen een bepaald beleidsveld (bijvoorbeeld veiligheid).

Kanttekening hierbij is wel dat het uitsluiten van specifieke onderdelen het zoekgebied verkleint voor maatregelen om te komen tot een structureel sluitende begroting. Dit betekent dat de financiële opgave op andere terreinen zwaarder drukt.

Vervolgproces
Op basis van de door u gegeven uitgangspunten, prioritering en richting werkt het college een voorstel uit met aanvullende maatregelen om de begroting vanaf 2026 structureel sluitend te krijgen. Dit voorstel maakt onderdeel uit van het Beleidskader 2026, zodat de uitdagingen integraal kunnen worden behandeld.

Wij zien uw inbreng met belangstelling tegemoet en staan uiteraard open voor verdere toelichting en dialoog over de financiële opgave.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

loco-secretaris,

drs. D.D.A. de Vos-de Kok

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Bijlage 1 Decembercirculaire 2024
Bijlage 2 Financiële kengetallen Begroting 2025